

OB OBMOČNIH SREČANJIH OTROŠKIH FOLKLORNIH SKUPIN NA GORENJSKEM

PETRA NOGRAŠEK

V sezoni 2006/2007 sem prvič strokovno spremljala srečanja otroških folklornih skupin in pripravila program za regijsko srečanje, ki je potekalo v nedeljo, 22. aprila, v Radovljici. V sestavku želim podati nekaj razmišljanj o območnih srečanjih, ki so v tej sezoni potekala na Gorenjskem in jih je pripravil JSKD oziroma njegove območne izpostave Radovljica, Tržič, Jesenice, Škofja Loka in Kranj. Na njih je sodelovalo 35 otroških folklornih skupin.

V programski in izvedbeni kakovosti odrskih postavitev, ki jih skupine s svojimi vodji večinoma pripravljajo vsako leto na novo, lahko opazimo precejšnje razlike, vseeno pa menim, da je kakovost na solidnem nivoju, in skupin, pri katerih bi človek razočarano obnemel, skoraj ni več.

Opažam, da vodje skupin, pri katerih ukvarjanje s folklorno dejavnostjo bistveno zaznamuje njihovo življenje, ustvarjajo boljše in izvirnejše programe. Ljudje smo različni, tako tudi vodje skupin, ki se, eni z več, drugi z manj občutka in odgovornosti do tega kar počnejo, vključujejo v folklorno dejavnost. Zato naj ne bo odveč misel, da je treba ljubezen do izročila in njegovega poustvarjanja gojiti in vzgajati in to ne le pri članih folklornih skupin, temveč tudi pri vodjih. Kot dobro kažejo izkušnje, bo leto za letom prineslo večje in bogatejše sadove.

Na folklorno "tržišče" je letos prišlo veliko novih idej, ki pa niso, razen svetlih izjem, na odru zaživele tako kot bi lahko. Sprašujem se, kje je razlog. Ta verjetno še vedno tiči v premajhni strokovni usposobljenosti vodij otroških skupin. Tisti, ki se ukvarjamo z vodenjem folklornih skupin moramo poleg pedagoškega znanja obvladati tudi ples, petje, gledališkost in nenazadnje tudi delo psihologa in politika. Na eni strani raznoliki starši in na drugi strani bolj ali manj pevsko, plesno, igralsko ... sposobni in usposobljeni otroci. Za razvoj in dobro delo otroške skupine se mi zdi nujno, da vodje že na začetku leta naredimo sestanek s starši in jih poučimo o tem, kaj folklorna dejavnost zajema in kaj pričakujemo od otrok, ki so se v dejavnost vključili in kaj od staršev, ki so vsaj posredno, pogosto pa prav neposredno, v naše delo vključeni. Zavedajmo se, da starši dandanes nimajo več občutka za

ljudskost, če lahko poznavanje in razumevanje nekdanjega življenja kmečkega človeka tako poimenujem. Zato je treba staršem jasno in glasno povedati, da so otroka vpisali v dejavnost, v kateri bo pridobil ogromno večšin, da pa bo potreboval tudi podporo staršev. Ob takem ravnanju lahko od njih upravičeno pričakujemo, morda zahtevamo, da otroka redno pošiljajo na vaje, da ga primerno uredijo za nastop, da spremljajo našo dejavnost, da pomagajo pri zagotavljanju finančnih sredstev in podobno. Veliko je v nas, vodjih, koliko si upamo, koliko zmoremo in koliko smo pripravljeni sami storiti za kakovostni razvoj dejavnosti. Pomislimo, da vsaka plesna šola modernih plesov kar nekaj stane, če pa na koncu leta preverite ritmiko in uplesanost otrok, ki so vključeni v plesno ali folklorno skupino, lahko vidite, da so slednji pridobili več. In to kljub temu, da je plesnost le ena od prvin, s katero se v folklornih skupinah ukvarjamo. Obstajajo pa seveda izjeme, na eni in na drugi strani.

Na Gorenjskem je kar nekaj vodij, ki imajo po dve ali celo tri skupine. Pohvalno, vendar se mi zastavlja vprašanje, ali je možno oziroma ali smo sposobni vsako leto narediti dve ali tri dobre odrske postavitve. Letos me vodje o tem niso prepričale. Velja razmisliti tudi o tem.

Še vedno pa menim, da so izgovori vodij, da se boljših rezultatov ne da doseči zaradi "slabših" otrok v skupini, nepotrebni in prazni. Vem, da vsak otrok v sebi skriva zaklad, ki ga je treba najti in izpostaviti. Velikokrat slišimo, kako je posamezni skupini lahko, ker ima tako dobre plesalce, druga igralce, tretja pevce itd.. Raje se vprašajmo, koliko mi naredimo za to, da imamo dobre folklornike v skupini. Smo zadovoljni že s povprečjem ali želimo več? Bodimo kritični! Nič kolikokrat je potrebno ponoviti npr. posamezni stavek, da na odru izzveni sproščeno, narečno, glasno in prepričljivo, da ne omenjam plesov in pesmi, s katerimi se ukvarjamo.

Problem se kaže tudi v zastopanosti plesov. Vodje skupin, ki ne obvladajo kinetografije (pisanja in branja znakovne plesne pisave) ali niso aktivni plesalci folklornih skupin, je zelo težko naučiti in prilagoditi zahtevnejše, zlasti parne plese, ki bi jih bilo potrebno vsaj kdaj pa kdaj v programe vključiti. Raje posegajo po skupinskih plesih (abraham, kačo vit, kowtre šivat) in rajalnih igratih, od parnih plesov vključujejo mlinček in ta požugano ter povzemajo druge parne plese, ki so jih v preteklih sezonah videli pri sorodnih otroških skupinah. Zlasti pri slednjih se dogaja, da so plesi že tako prilagojeni in spremenjeni, da so komaj še razpoznavni.

Na koncu bi rada še enkrat poudarila, da vodje skupin brez velike ljubezni do folklorne dejavnosti ter s tem veselja do poustvarjanja ljudskega izročila, ne bodo sposobne pripraviti dobrih programov. Zavedajmo se, da smo mi prenašalci ljudskega izročila na mladi rod, da se moramo izobraževati in da smo odgovorni preteklim in prihodnjim rodovom. Naše veselje, energičnost in ljubezen do izročila in mladih folklornikov se še kako lepo in jasno pokaže vsakokrat, ko naši otroci nastopajo na odru.